

ชลธิชา เผ่าผาง 2556: ระดับกัมมันตภาพรังสีในดินตะกอนบริเวณจังหวัดชลบุรี
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (รังสีประยุกต์และไอโซโทป) สาขารังสีประยุกต์และ
ไอโซโทป ภาควิชารังสีประยุกต์และไอโซโทป อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก:
ผู้ช่วยศาสตราจารย์วันวิสา สุขประเสริฐ, Ph.D. 103 หน้า

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจวัดระดับกัมมันตภาพรังสีที่สะสมในดินตะกอนบริเวณ
อ่าวไทยตอนบน จังหวัดชลบุรี และเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยในดินตามรายงานของ UNSCEAR โดย
เก็บตัวอย่างดินตะกอนจากชายฝั่งทะเล ตั้งแต่ตำบลนาเกลือ-ตำบลอ่างศิลา จังหวัดชลบุรี จำนวน 10
จุด ใน 3 ฤดูกาลคือ ฤดูฝน ฤดูหนาว และฤดูร้อน วิเคราะห์กัมมันตภาพรังสีด้วยเครื่องแกมมาสเปก
โตรมิเตอร์ หัววัดรังสีชนิดเจอร์มาเนียมบริสุทธิ์สูง ปรึบเทียบด้วยตัวอย่างดินอ้างอิง IAEA Soil-6
ใช้เวลานับวัด 60,000-80,000 วินาที ผลการวิเคราะห์ไม่พบซีเซียม-137 ซึ่งเป็นนิวไคลด์
กัมมันตรังสีที่มนุษย์สร้างขึ้น แต่พบนิวไคลด์กัมมันตรังสีธรรมชาติได้แก่ ยูเรเนียม-238 ทอเรียม-
232 และโพแทสเซียม-40 ในฤดูฝนมีค่ากัมมันตภาพจำเพาะเฉลี่ยเท่ากับ 44 ± 10 , 59 ± 17 และ 463 ± 94
เบคเคอเรลต่อกิโลกรัม ตามลำดับ ฤดูหนาว 41 ± 6 , 50 ± 9 และ 484 ± 83 เบคเคอเรลต่อกิโลกรัม
ตามลำดับ และฤดูร้อน 39 ± 6 , 41 ± 7 และ 472 ± 81 เบคเคอเรลต่อกิโลกรัม ตามลำดับ ซึ่งมีค่าสูงกว่า
ค่าเฉลี่ยตามรายงานของ UNSCEAR คือ 35, 30 และ 400 เบคเคอเรลต่อกิโลกรัม ตามลำดับ
อย่างไรก็ตาม การคำนวณค่าบังชี้ความเป็นอันตรายของนิวไคลด์กัมมันตรังสีในธรรมชาติ พบว่าอยู่
ในเกณฑ์ปกติ เมื่อวิเคราะห์ผลทางสถิติสำหรับปัจจัยที่มีผลต่อการสะสมนิวไคลด์กัมมันตรังสีใน
ดินตะกอนด้วย ANOVA พบว่า ยูเรเนียม-238 และทอเรียม-232 ในแต่ละฤดูกาลไม่แตกต่างกันอย่าง
มีนัยสำคัญ ($p > 0.05$) ในขณะที่โพแทสเซียม-40 มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p < 0.05$)
นอกจากนี้เมื่อพิจารณาปัจจัยอื่น ได้แก่ขนาดอนุภาคและปริมาณอินทรีย์วัตถุ พบว่าตัวอย่าง
ดินตะกอนนี้จัดอยู่ในกลุ่มดินเนื้อหยาบ และมีปริมาณอินทรีย์วัตถุในระดับต่ำ โดยมีความ
สอดคล้องกับชนิดและปริมาณของนิวไคลด์กัมมันตรังสีที่ตรวจพบ สำหรับปริมาณ โลหะหนักและ
ชนิดของสัตว์หน้าดินพบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กับนิวไคลด์กัมมันตรังสีที่พบในดินตะกอน

ลายมือชื่อนิสิต

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก